

national kontrol med militære budgetter; i takt med tilintetgørelsen af de bestående lagre af kernevåben og andre masseødelæggelsesvåben skal de konventionelle rustninger og troppestykker reduceres til et sådant omfang, at de alene er tilstrækkelige til varetagelse af interne politimæssige opgaver; endelig skal det internationale kontrolorgan tage sin endelige form, hvorved det sættes i stand til at opretholde freden.

Sovjetunionens nedrustningsforslag indeholder et forslag til en aftale om fuldstændig og almindelig afrustning og et alternativt forslag til en aftale om partiel nedrustning. I førstnævnte forslag foreslås alle verdens styrker til lands, til vands og i luften nedlagt og forbud mod genoprettelse af sådanne styrker. Kun mindre militære styrker med interne politimæssige opgaver må oprettholdes; tilintetgørelse af alle former for våben og ammunition, herunder kerne- og raketvåben, og forbud mod produktion af sådanne; nedlæggelse af alle militære baser på fremmed territorium, herunder raketbaser; nedlæggelse af krigsministerier, generalstabe og militære uddannelsesinstitutioner; forbud mod krigspropaganda m. v.; oprettelse af et internationalt kontrolorgan til at overvåge planens gennemførelse.

Forslaget går endvidere ud på, at nedrustningen skal gennemføres i 3 stadier inden for et tidsrum af 4 år.

I første stadium skal de militære styrker i De Forenede Stater, Sovjetunionen og Folkerepublikken Kina nedskæres til 1,7 millioner, i England og Frankrig til 650 000 for hver stat. Plenarforsamlingen eller en særlig konference skal fastsætte, hvor meget andre staters militære styrker skal reduceres. Militær udrustning skal reduceres i takt med den talmæssige reduktion af styrkerne.

I andet stadium foreslås fuldstændig nedlæggelse af de militære styrker og militære baser på fremmed territorium samt tilbagetrækning til eget territorium og påfølgende ophævelse af troppestykker og militært personel, stationeret på fremmed territorium.

I det tredje stadium skal alle typer kerne- og raketvåben samt militære luftfartøjer tilintetgøres. Produktion og besiddelse af kemiske og bakteriologiske våben skal forbydes og bestående lagre tilintet-

gøres under international kontrol; endelig at videnskabelig forskning i militært øjemed skal forbydes og krigsministerier, generalstabe og alle former for militære uddannelsesinstitutioner nedlægges.

Forslaget indeholder endvidere en bestemmelse om, at der i gennemførelsesperioden ikke må ske ændringer i de enkelte våbenarters indbyrdes forhold. Kontrolorganet foreslås sammensat af repræsentanter fra samtlige stater.

Sovjetunionens alternative forslag i tilfælde af, at man fra Vestens side ikke kan acceptere forslaget om totalafrustning, drejer sig om en række partielle nedrustnings- og sikkerhedsforanstaltninger og går ud på, at der skal etableres en kontrol- og inspektionszone med reduktion af de fremmede troppestykker i vedkommende vesteuropæiske lande; oprettelse af en atomfri zone i Centraleuropa; tilbagetrækning af alle fremmede tropper fra vesteuropæiske lande og nedlæggelse af militære baser på fremmed territorium; afsluttelse af en ikke-angrebspakt mellem NATO-staterne og Warszawa-pagtens lande og afsluttelse af en aftale om forhindring af overraskelsesangreb.

Debatten i komiteen blev indledt af Sovjetunionens 1. vice-udenrigsminister *Vassily Kuznetsov*, som efter at have resumeret Sovjetunionens nedrustningsplan bl. a. udtalte, at Sovjetunionen anså det for vigtigt at understrege, at programmet om almindelig og fuldstændig nedrustning ville blive udført under effektiv international kontrol. Også tidligere sovjetiske forslag om nedrustning havde indeholdt bestemmelser om kontrol.

Kontrol var imidlertid ikke et formål i sig selv. Kontrollen måtte være et middel til at fastslå staternes gennemførelse af konkrete afrustningsforanstaltninger, sagde han. Det, der var brug for, var ikke kontrol uden nedrustning, men kontrol over nedrustningen. Enhver anden opfattelse ville være skadelig og ville faktisk gøre kontrolforanstaltninger til en indsamling af militære kendsgerninger, som kunne bruges imod denne eller hin stats sikkerhed.

Såfremt der var enighed i princippet om forslaget om almindelig og fuldstændig nedrustning, ville det ikke være vanskeligt at udarbejde en overenskomst, som alle kunne acceptere, og som ville indbefatte